

Militaire Spectator.

Dingsdag, den 10^{den} Julij

De *Militaire Spectator* verschijnt op onbepaalde tijden. Men abonneert zich voor 10 nummers, bij alle Postdirecteuren en Boekhandelaren, door het geheele Koninkrijk à f 2, 25, franco per post. De Jaargang zal de 40 nummers niet te boven gaan. Alle inzendingen geschieden, franco, aan de Uitgevers BROESE & COMP. te Breda, met het opschrift: *Voor den Militairen Spectator*.

TOGT NAAR PALEMBANG.

in 1821.

(Vervolg van N°. 12.)

De vijand maakte zich ons verwijl ten meeste nutte: eensdeels door het Eskader met branders (1) te ontrusten, en door op de voorposten van de beide oevers met klein geweer te schieten; anderdeels door aan het paalwerk der rivier en aan zijne wallen de noodige verbeteringen aan te brengen — Hij werd daarin echter, vooral bij dag, door het aanhoudend vuur der voorposten belet.

De verwachting van bijval, welken des Soesoehoengs broeder had doen hopen en beloven, het verken- nen der wegen op den oostwal; het inrigten dezer wegen ten dienste eener kolonne Infanterie naar de *Pladjoe*;

(1) Door branders, of *rakets api* verstaat men hier opeengestapelde bossen droog hout, op bamboezen vloten gelegd en met alle mogelijke brandstoffen vermengd. Met het opkomen van den ebstroom stak de vijand deze *rakets api* in den brand en rigtte dezelve, in groote menigte, door middel van kettingen, uit rottings zamengesteld, op de schepen van het eskader.

Vooruitziende, dat de vijand van deze middelen gebruik zoude kunnen maken, had de Opperbevelhebber, eene zoogenaamde *brandwacht* georganiseerd. Van alle schepen werd dagelijks eene boot, behoorlijk bemand en voorzien van de noodige bijlen, in dienst gesteld, en, bij het in brand steken der *rakets api*, roeiden deze booten vooruit, om aan dezelve zoodanige rigting te geven, dat de vaartuigen er van bevrijd bleven.

Men kan niet genoeg den onverschrokken moed en onbegrensden ijver roemen, welke onze zeelieden bij deze moeilijke verrigting, aan den dag legden. Om spoediger aan de branders eene goede rigting te kunnen geven, roeiden de matrozen tot nabij de batterijen en, onverzaagd in de gevaren, rukten zij de branders uit elkander. Niet altoos evenwel gelukte het hun de schepen van de branders te bevrijden. Door bedekte sterke kettingen aan elkander geschakeld, was het somwijlen onmogelijk dezelve bij tijds te kunnen van een kappen; en het was bij een van die tegen- spoedige voorvallen, dat een *raket api* voor het fregat van der *Wers* dreef. Door het aanhoudend spelen der pompen, werd de brand, welke zich reeds aan den romp had medegedeeld, gebijcht.

de komst van het fregat de *Dageraad*; het verlangen naar nadere berigten omtrent des vijands geest en magt, en eindelijk het afwachten van een gunstig vloedgetijde, waren zooveel voldoende redenen, om den aanval, aan welks uitslag zoo veel gelegen was, eenige dagen te doen uitstellen.

Bij dagorder werd dan ook bepaald, dat den 16^{en}, met het aanbreken van den dag, eene kolonne Infanterie, Artillerie en Pionniers, onder geleide van den Kolonel *Bischoff*, zoude landen, om zich nog dienzelfden dag tot aan de *Pladjos* te begeven, die rivier over te steken; aldaar positie te nemen, en alsdan het gebulder der scheepsbatterijen af te wachten, om den vijand in den rug aan te vallen. Dezelfde dagorder bepaalde ook de nadere ligging der schepen. De verzwakte equipage van het *Zeepaard* werd door de *Sirene* versterkt, en uit de *Zwaluw* nam men de noodige matrozen ter bemanning der landingsbooten.

De kolonne was op den oostwal in optogt; de Opperbevelhebber had zich daarvan in persoon overtuigd; terwijl de slechtheid der wegen eene reden was, om de artillerie slechts uit eenige kleine handmortieren te doen bestaan.

Om den vijand, die van deze beweging niet onkundig kon blijven, niet te min eenige afleiding te geven, haalde de hulk *Nassau* vooruit, en opende een hevig vuur, hetwelk door den vijand beantwoord werd.

Het vuur, dat men intusschen, in den namiddag van dien dag, aan den oostwal hoorde, deed, al spoedig, het vermoeden geboren worden, dat de vijand, zoo hij het overtrekken der *Pladjoe* al niet onmogelijk maakte, dezen overtogt, ten minste, levendig zoude betwisten.

Inderdaad, met alle mogelijke voortvarendheid had de vijand, niet alleen reeds batterijen opgerigt, ter plaatse waar men meergenoemde rivier kon overtrekken; maar eene groote menigte, met *lilla's* gewapende, prauwen doorkruisten de rivier en schoten onophoudelijk op alle punten, waar de onzen zich lieten zien.

De overtogt kon slechts partieel plaats hebben; dewijl men maar eene geringe hoeveelheid kleine booten of pontons had kunnen medevoeren, en het door de weinige ter beschikking hebbende mortieren onmogelijk was

dezen overtocht te ondersteunen, veel minder des vijands vuur het hoofd te kunnen bieden.

De Opperbevelhebber ontving denzelfden dag van deze omstandigheden berigt, en overtuigd, dat deze allen samenliepen om zijn ontwerp te verijdelen, en des vijands plannen daarentegen te begunstigen, werd het den Aanvoerder der kolonne vrijgelaten terug te trekken.

Alvorens dezen terugmarsch te beginnen, wilde de Kolonel *Bischoff* alles beproeven. Hij bleef des nachts, met zijn volk, nabij de rivier op eenen moerassigen grond, door den opkomenden vloed zoodanig overstroomd, dat het water en de modder tot aan de knieën der manschappen stond, positie houden, en lang voor het aanbreken van den dag, in den volgenden morgen, zich ten volle overtuigd hebbende, dat de overtocht aan de *Pladjoe*, zonder opoffering van bijna al zijn volk, volslagen onmogelijk was, beval hij den terugmarsch. De aanval, op dezen dag bepaald, zoude evenwel plaats hebben gehad, indien niet de vloed, te laat doorgekomen zijnde, de ebtijde het naderen der batterijen, door stil weder onmogelijk maakte; zoodat men noodzaak was daarvan af te zien.

20 Junij 1821.

Bij het opkomen van eene koele in den namiddag van den 19^{den}, liet de Opperbevelhebber beproeven, of men den stroom, door het zeilen zoude kunnen breken, dan dit was onmogelijk. Hij schreef toen aan de verschillende Kommandanten die maatregelen voor, welke noodig geoordeeld werden, om met den vloed te kunnen aanvallen.

Het bleef bepaald, dat de sterkte op de *Pladjoe* het punt was, waarop de aanval het krachtdadigst moest geschieden. Te dien einde werden de troepen, in derzelve landingsbooten, onder den oostwal des *Soensangs* geplaatst.

Des nachts om 3 ure verliet de Opperbevelhebber met zijnen Staf het fregat *van der Werf*, dat, alstoen, benevens de andere vaartuigen, reeds naar de batterijen opdreef en opwond langs, in dien zelden nacht uitgebragte, werpen; en begaf zich aan boord van de Schoener *Johanna*, om van dat vaartuig, in het centrum post gevat hebbende, alle bewegingen beter te kunnen gade slaan, en met meer vaardigheid zijne bevelen te kunnen doen uitvoeren.

Met orde en stilte, en tevens met de meeste geestdrift, werkten alle schepen naar derzelve aangewezen plaatsen op. Eene zwaar benevelde lucht, verduisterd door de dampen, welke zich uit de moerassige oevers van den *Soensang* ophieven, benam tot 7 ure 's morgens het gezicht op de batterijen, hetwelk toen echter, bij het doorbreken der zonnestralen, eensklaps vrij werd.

De hulk *Nassau* had het eerste hare positie genomen en beantwoordde onmiddellijk het vuur, door den vijand, reeds eenige oogenblikken te voren begonnen. De *van der Werf* en de *Dageraad* namen, kort daarop, mede hunne stelling.

De *Gombora* werd intusschen hevig door de kanon-

neerbooten beschoten; zoo ook de *waterbatterij* door de korvet en kielligters, voor dezelve geposteerd.

Om acht ure kwam de Malaksche bode *Ste. Maria* met derzelve gewapende prauwen aan. Hij bleef, in de nabijheid van het vaartuig des Opperbevelhebbers, nadere bevelen afwachten. Hetzelfde deed de inlandsche Major *Radja Akil*, die insgelijks met zijne prauwen had opgesloten.

Op het berigt, dat het vijandelijke vuur van de *Gombora* zeer verminderde, beval de Opperbevelhebber aan de kanonneerbooten, om, zoo mogelijk, eenen weg door het ingehede paalwerk te openen, en langs denzelfden door te dringen. Om deze beweging met meer kracht te kunnen doorzetten, en daarna den vijand op den *Gombora* zelve aan te vallen, werden de zoo evengenoemde prauwen van *Radja Akil* en *Ste. Maria*, aan welker hoofd des Generaals Adjudanten geplaatst waren, derwaarts gezonden, met een detachement troepen van 300 man ondersteund.

De prauwen van *Radja Akil* en *Ste. Maria* stelden zich in slagorde voor de palen en openden tegen eene groote menigte welgewapende prauwen een levendig vuur. Deze laatstgenoemde waren, bij het verflaauwen van het batterijvuur, toegesneld, ter betwisting van den doortocht der kanonneerbooten door het paalwerk.

Intusschen hervatte de vijand zijn vuur op de *Gombora*, met nieuwen ijver. Desniettegenstaande zoude de doortocht door het paalwerk en een aanval op de batterijen ondernomen zijn; zoo niet een van den top van het Admiraalschip gedaan sein, waardoor de terugmarsch werd aangegeven, alle verdere pogingen deed staken.

Van des Opperbevelhebbers vaartuig werd echter dit sein, door een vernietigend sein beantwoord. De *Dageraad* dreef intusschen door het verlies van zijne kabeltouwen af, en ondanks allen aangewenden arbeid, kon hij niet dan eene ongunstige ligging voor zijne batterijen aannemen.

De *Venus* en de *Ajax* in reserve staande, kregen toen last om op te werken. Eerstgemeld schip kon alleen zijne batterijen doen spelen; gebrek aan plaats belette zulks aan het andere.

De *Nassau*, insgelijks door het verlies van zijne kabels, dreef mede af; doch geraakte weder in positie. De daartoe vereischte hoogstvermoeiende arbeid had echter de zeelieden zoodanig afgemat, dat deze aan de, zeer in getal verminderde landtroepen, welke de batterijen bedienden, bijna geene hulp meer konden toebrengen.

Het fregat *van der Werf* had insgelijks een kabeltouw afgeschoten; doch herstelde zich weder; maar het groot aantal der gekwetsten op dat vaartuig, veroorzaakte gebrek in bediening en deed het vuur zeer verflaauwen. Ook was, bij het zoo even vermeld sein, een Officier van de *van der Werf* den Opperbevelhebber met den toestand van dat vaartuig, waarbij nog gebrek aan buskruid kwam, bekend gaan maken. Nu hoe langer hoe meer bespeurende, dat de schepen aan de *Pladjoe*, hoofdzakelijk door het verlies hunner kabeltouwen, met geen goed gevolg meer konden handelen, en gestadig

aan des vijands moorddadig vuur waren blootgesteld; dat het *Zeepaard*, door zijne verlorene ligging en den aard van zijn geschut, minder tot stilzwijgen van de *waterbatterij* had toegebracht, dan men wel had kunnen hopen; en eindelijk, dat aan de zijde van de *Gombora*, zoo als reeds aangemerkt is, des vijands vuur levendig was aangewakkerd, zoo besloot de bevelvoerende Generaal, op grond van deze beweegredenen, den terugtogt te gelasten, die des te noodzakelijker was, daar een langer vertoeven de schepen tot eenen volgenden aanval welligt onbruikbaar zoude hebben gemaakt.

De terugtogt geschiedde met orde, terwijl de ebdenzelven zeer begunstigde.

Men verloor bij dit gevecht, twee kanonneerbooten. Derzelver equipage werd echter gered. Overigens bedroeg ons verlies:

aan dooden	46
» zwaar gewonden	60
» ligt gewonden	55

in het geheel . . . . . 161 man.

Alle schepen hernamen, zooveel mogelijk, hunne vorige stellingen, en de Opperbevelhebber keerde aan boord van de *van der Werf* terug.

De Luitenant Kolonel *Keer*, Resident van *Banka*, die, zoo als gemeld is, den Opperbevelhebber met de expeditie was gevolgd, ontving nu last, om weder naar zijne residentie terug te keeren. Het gerucht van den aanvankelijk ongunstigen uitslag der onderneming, aldaar bekend, zoude den onrustigen aanhang des *Palembangschen* Sultans wel eens tot vorige woelingen hebben kunnen doen overslaan. Eenige troepen, alsmede de flotille van *Radja Akil*, keerden met genoemden Resident terug.

Thans bekend zijnde aan welk bijzonder toeval de terugtogt van den 20sten te wijten was, bleef het niet te min eene waarheid, dat land- en zeemagt, door dapperheid en volharding in de bestrijding van zoovele zamenloopende moeilijkheden en bezwaren, den Nederlandschen roem waardiglijk hadden gehandhaafd. Een dagorder van den Opperbevelhebber liet beiden daarin regt wedervaren.

De schepen hadden alle, aan romp, tuig en mastwerk, zeer veel geleden; hierin werd echter spoedig voorzien, maar het verlies aan kabels, touwen, ankers en dreggen, was bezwaarlijk te herstellen. Men vond intusschen bij de gezaghebbers op de koopvaardij-schepen de meeste bereidwilligheid om daarin te helpen voorzien.

De Opperbevelhebber ging op meest al de vaartuigen rond, en bereidde derzelver moedige equipagiën tot eenen volgenden aanval voor; bezocht de gewonden en voorzag in alle benoedigheden.

Terwijl wij van onze zijde bezig waren met de herstelling der geledene verliezen, bleef de vijand mede niet ledig. Hij bragt, met eene onbegrijpelijke vaardigheid en ijver, de noodige verbeteringen aan zijne batterijen; vermeerderde de *waterbatterij*, door het geschut, dat hij op de kanonneerbooten had gevonden en verzekerde

het paalwerk, hetwelk zijne stelling zoo buitengemeen sterk maakte.

(Het vervolg in het volgend nummer.)

KORT LEVENSBERIGT

VAN WIJLEN DEN LUITENANT-GENERAAL

VOET.

Zelden verlaat een merkwaardig mensch deze wereld, dat wij niet verlangen van zijnen levensloop eenige bijzonderheden te kennen. Naarmate de werkring van den afgestorvene, of het door hem gestichte nut uitgebreider was, is de belangstelling in die bijzonderheden algemeener; en de herinnering, in zulk een levens-overzicht vervat, is eene behoefte daar, waar hoogachting en dankbaarheid den nablijvenden aan den overledene verbonden.

Weinige menschen verlaten dit groote tooneel, waarbij deze behoefte zoo algemeen gevoeld wordt, dan bij het verscheiden van den Man, wiens naam wij, met eerbied, aan het hoofd dezes plaatsten. — Gedurende eenen menschen-leeftijd Leeraar, Gids, ja — om hier de woorden van eenigen zijner voortreffelijkste leerlingen (1) te bezigen — Vader van een aanzienlijk gedeelte van Neêrlands jongelingschap geweest zijnde, is het aantal groot van hen, die, door hoogachting en erkentelijkheid, aan den uitmuntenden VOET verbonden waren. — Die allen verlangen voorzeker eenige bijzonderheden uit het leven van den beminden Voorganger te kennen; en zulks te meer, daar deze, gedurende zijn leven, altijd ontweek, van zich zelven te spreken, zediglijk eenen weg betredende, waarop Hij zoo veel goeds stichtte, bij vermijding, ja, wij zouden schier zeggen, bij verbanning van alle uiterlijke vertooning.

Aan dezen karaktertrek van den Generaal VOET is het mede toe te schrijven, dat wij ons slechts bepalen moeten, bij de mededeeling der belangrijkste tijdvakken uit zijne veeljarige loopbaan, der achtervolgende standpunten zijner militaire bevoordering. Het zijn slechts punten, zooveel mogelijk tot eenen slaauwen omtrek vereenigd. Bekwamer hand vulle het hierin ontbrekende aan; opdat ook de levende letter de verdiensten van dezen, in zich-zelven zoo nederigen, man tot het nageslacht overbrengt.

JOHAN HENDRIK VOET zag het eerste levenslicht te *Duisburg* aan den *Rijn*, op den 22en Februarij des jaars 1758. Op vijftien-jarigen leeftijd ving Hij in gemelde stad zijne academische studiën in de Mathematische- en Physische Wetenschappen aan; en was daarmede gedurende vier jaren, onafgebroken bezig. Het was eerst na de voltoojing dezer studiën, dat Hij, als kadet bij de toenmalige Hollandsche Artillerie in dienst trad. Zijne

(1) Zie: Brief aan de Heeren Officieren bij de korpsen Artillerie en Genie, voor zoo verre die in betrekking hebben gestaan tot wijlen den Luitenant Generaal VOET, van de HH. *van Registeren*, *van Hooff*, *Ackermans* en *Bos*.

aanstelling als zoodanig is gedagteekend den 13en Julij 1777. Drie jaren later (13 Junij 1780) werd Hij tot 2e en den 18en November 1787 tot 1en Luitenant bij het wapen der Artillerie bevorderd.

Het was in dezen laatsten rang, dat VOET, als Onder-Directeur, werkzaam was bij eene Militaire-school, welke destijds bestond, onder het bestuur van den Luitenant-Kolonel DE CHASTILLON. Deze school, eerst in 's Hertogenbosch gevestigd, werd naderhand (1780—1789) in Grave overgebracht, en in laatstgenoemd jaar ontbonden.

In datzelfde jaar besloten de Staten tot de oprigting van Artillerie-scholen. Eene derzelve werd te Zutphen geplaatst, en de 1e Luitenant VOET, bij besluit van den 20en Maart 1789, tot Directeur dezer school benoemd. Zijne bevordering tot Kapitein der Artillerie dagteekent van den 22en Februarij 1793.

Op de voordragt van den Directeur-zelven onthond de Regering deze Artillerie-school in den jare 1794. De Directeur bleef, met tien der oudste kadets van die school, onder de bevelen van den Graaf van WALMODEN dienen, tot dat, in januarij 1795, bij de overgave van Zutphen aan de Franschen, deze zijne dienstbetrekking ophield.

Eene nieuwe organisatie van het leger en het militaire onderwijs had in den jare 1795 plaats. Het getal Artillerie-scholen werd op vier bepaald en een derzelve andermaal te Zutphen gevestigd. De heer VOET werd den 15en October 1795 tot Directeur dezer school benoemd. Aan deze school werd, in den jare 1800 (23 September), een bijzonder gedeelte voor het wapen der Genie toegevoegd, onder bestuur van denzelfden Directeur, die den 29en October 1804 tot Luitenant-Kolonel der Artillerie bevorderd werd.

Na de opheffing der vier Artillerie-scholen en Genie-school, werd die van Zutphen onder de benaming van *Algemeene Theoretische en Practische school* voor Artillerie, Genie en Waterstaat, naar Amersfoort verplaatst, onder het bestuur van den heer VOET, met den titel van *Directeur- en Chef voor de Wetenschappen en de Algemeene Directie* dier school. Het hierop betrekkelijk besluit is van den 12en Julij 1805.

De Overste VOET, den 16en Februarij 1807 tot Ridder van de orde der *Unie* benoemd, werd den 1en Julij 1808 tot Kolonel bij het, destijds vereenigde wapen van Artillerie en Genie bevorderd.

Een besluit van den Koning van Holland, van den 18en October 1809, vereenigde de school van Zutphen met de *kadetten-school* van *Honsholredijk* (1), onder de benaming van *Koninklijke Militaire School* in 's Gravenhage. De Kolonel VOET werd kort daarop (den 13en November des zelfden jaars) benoemd tot Generaal-Majoor, Kommandant- en Chef, Directeur der studien aan gemelde school.

Bij de inlijving dezer gewesten bij het Fransche Keizerrijk,

(1) Gesticht bij besluit van den 17^a September 1806 en uitsluitend tot vorming van Officieren voor Infanterie en Kavallerie bestemd.

werd de school te 's Gravenhage ontbonden en derzelve Directeur benoemd tot Generaal de Brigade bij het korps fransche Artillerie, en tevens tot Kommandant van de Artillerie-school te Douai, bij Keizerlijk besluit van den 27en December 1810.

De Generaal VOET verzocht, al dadelijk, zijn ontslag uit deze betrekking. Bij besluit van den 24en januarij 1811 werd aan dit, bij herhaling geuit verlangen voldaan, en de Generaal op pensioen gesteld.

Een Keizerlijk besluit van den 7en Maart 1812 benoemde den Generaal VOET tot Ridder van de *Reunie*.

Van alle militaire betrekkingen ontslagen sleet de verdienstelijke VOET, in eene wetenschappelijke afzondering, de weinige jaren, die tusschen het laatstgenoemde tijdvak en dat der herkrijging onzer onafhankelijkheid verliepen. De herleving van den Nederlandschen staat bragt ook dezen man op het standpunt terug, waar hij reeds zooveel nuts gesticht had en waar Hem nog zooveel goeds te verrigten overbleef. Een besluit van den Souvereinen Vorst, van den 12en Maart 1814, benoemde VOET tot Generaal-Majoor, Kommandant Directeur der te Delft gevestigde Artillerie- en Ingenieur-School, welke school tevens bestemd was tot opleiding van Infanterie- en Kavallerie-Officieren, en Ingenieur van den Waterstaat, en waarbij later eene bijzondere afdeling voor de Marine gevoegd werd.

De Generaal VOET, den 24en November 1816 tot Luitenant-Generaal (*titulair*) en den 17en November 1818 tot Ridder van de *Militaire Willemsorde 3e klasse* benoemd, bleef in deze betrekking tot de ontbinding der laatstgemelde school in den jare 1828. Het militaire onderwijs verloor echter den onvermoeiden man niet; en gedurende de jaren 1828, 1829 en 1830, was Hij, als Voorzitter der Kommissie tot het examineren der voor den rang van Officier aspirerende Militairen van de Wapens der Infanterie en Kavallerie, werkzaam. Na eene ongesteldheid van eenige weken en bijkomende verzwakking, eindigde Hij den 31en Mei dezes jaars zijne belangrijke loopbaan.

Vij hebben in deze weinige regels slechts de voornaamste tijdpunten uit het militaire leven van den Generaal VOET aangewezen, en, zoo als wij reeds opmerkten, niets dan eenen flauwen omtrek geleverd. Wij mogen echter deze schets, ook als zoodanig, niet voltooid achten, indien wij daarbij niet bijzonder gewaagden van den invloed, door den verdienstelijken man op het militaire onderwijs uitgeoefend. Dit belangrijk vak maakte, reeds van den aanvang zijner loopbaan af, het voorwerp zijner werkzaamste bemoeijingen uit, en bleef zulks tot aan het einde zijns levens. Groot is dan ook het nut door Hem daarin gesticht; en de voortreffelijke rigting, achtervolgens aan dat onderwijs hier te lande gegeven, is voornamelijk aan zijne behartiging te danken. Zijne verdiensten in dezen zijn nog opmerkelijker, wanneer men zich in gedachten, in het tijdvak verplaatst, waarin de Generaal VOET zijne loopbaan aanving, en den toestand van het onderwijs destijds vergelijkt met dat, waarop het thans is, en waarop het, door den begaafden man zelve, of althans onder zijne leiding, gebragt is. Waarlijk! bij deze vergelijking weet men niet wat meer toe te juichen: of de heldere inzigten,

wat het onderwijs-zelf betrof, of de menschenkennis, waarmede die betere denkbeelden werden verwezenlijkt en in toepassing gebragt!

De Generaal VOET genoot dan ook de voldoening van eenen rijken oogst op zijnen arbeid ingezameld te hebben. Groot is het aantal Officieren, die door Hem opgeleid, en, met hooge onderscheiding dienende, de schoonste lofspraak op hunnen vereerden Gids en Voorganger vormen. Menige door Hem gekweekte plant mogt Hij tot eenen schoonen boom opgewassen zien; en door velen bemind, was de avond zijns levens voor Hem het gelukkig einde van eenen welbesteden dag.

Ten bewijze dat ook de burgermaatschappij de verdiensten van den Generaal VOET huldigde, kunnen, onder anderen, ook dienen Zijne benoemingen als lid van onderscheidene Geleerde Genootschappen in ons Vaderland. Het *Bataafsch-Genootschap van Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam* benoemde Hem den 7en Augustus 1806 tot haar medelid; de *Koninklijke Maatschappij van Wetenschappen te Haarlem* vereerde Hem den 31en Mei 1808 haar lidmaatschap. Den 11 April 1809 werd de heer VOET *Correspondent* der 1e klasse van het *Koninklijk Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten*; en den 18 Julij 1819 gewoon lid van het *Provinciaal Utrechts Genootschap van Kunsten en Wetenschappen*. Het *Amsterdamsch Wiskunstig Genootschap* onder de zinspreuk: *Een onvermoeide arbeid komt alles te boven*, had den Generaal VOET den 1e Augustus 1811 met het diploma als *buitengewoon lid van Verdiensten in het Wetenschappelijke vak* dezes Genootschaps vereerd.

PLAATS GEHAD HEBBENDE PROMOTIEN, BIJ HET LEGER.

VOLGENS Zf. M^o. BESLUIT VAN DEN 5^{den} JUNIJ 1832, n°. 21.

(*Vervolg van Nummer 32*)

Bij de 8ste afdeeling Infanterie:

Tot kapits.: de 1ste luits. E. A. Alings en B. A. van Boelens, beiden van de afdeeling.

Tot 1sten luit.-adj., den 2den luit.-adj. J. H. van der Myll Dekker, van de afdeeling.

Tot 1ste luits.: de 2de luits. VV. A. T. Frowein, van de 7de afdeeling infanterie; B. H. Frackers, van de afdeeling; A. V. Abrens, van de 17de en J. N. L. Dubois, van de 14de afdeeling infanterie; P. Booden en H. Dekens, beiden van de afdeeling; A. Gersom, van de 18de en J. B. Serestre van de 12de afdeeling infanterie; en P. P. van Gorkum, van de afdeeling, met bepaling voor dezen laatste, dat hij bij het departement van oorlog werkzaam zal blijven.

Tot 2de luits.: den kadet-serg.-titulair J. Wiltens, van de militaire akademie, en tijdelijk dienende bij de afdeeling; de serg.-majors C. A. H. Knock, P. VVetselaar, J. H. Nieuland, respectievelijk van de afdeeling, en D. A. Valkenburg, van de 9de afdeeling infanterie; de serg. H. Gout, A. C. VV. Duran en J. F. VV. Schaeffer, respectievelijk van de afdeeling; J. Amiot, van de 2de grenad.; mitsgaders den fourr. A. Lulofs, van de 2de afdeeling.

Bij de 9de afdeeling Infanterie:

Tot kapits.: de 1ste luits. J. J. Dellwig, van de 8ste afdeeling infanterie, en F. A. A. Siborgh, van het 2 bat. jagers.

Tot 1ste luits.-kwartierm.: de 2de luits.-kwartierm. J. H. R. van Stuwe en J. Bogaard, beiden van de afdeeling, met bepaling voor den eerstgenoemde, dat hij bij het departement van oorlog werkzaam zal blijven.

Tot 1ste luits.: de 2de luits. J. D. M. van der Vlist, van de 18de afdeeling infanterie; H. L. C. Grond, van de afdeeling; J. VV. Schutter, van de 5de, J. J. Rost van Tonningen, van de 7de, C. H. Eschauzier, van de 5de afdeeling infanterie; K. Pfeiffer, H. J. van Noubuis en J. Kraat, respectievelijk van de 2de afdeeling.

Tot 2de luits.: den serg. L. C. Terstal, van de 5de afdeeling infanterie; den kadet O. N. Mulert, van de militaire akademie en tijdelijk dienende bij de 7de afdeeling infanterie; den serg. E. R. Smit en den fourr. J. van Tongeren, beide van de 7de, den serg. P. A. Kempees, van de 12de, de serg.-majors VV. A. Carré, van de 14de, H. Mulder en J. G. Pex, beiden van de 17de, mitsgaders den serg. J. G. Lindeman, van de 18de afdeeling.

Bij de 30e afdeeling Infanterie:

Tot kaps.: de 1ste luits.-adjudanten L. M. van Onzelen, van het algemeen depôt der landmagt n°. 33, en P. C. Zeewoldt, van de 9de, mitsgaders den 1sten luit. H. VV. Piccard, van de 8ste afdeeling infanterie.

Tot 1sten luitenant-adjutant, den 2den luitenant-adjutant L. E. Tiesselinck, van de afdeeling.

Tot 1ste luits.: de 2de luits. J. VV. Kröller, E. P. R. VVorm en G. L. H. Weinshagen, respectievelijk van de afdeeling.

Tot 2de luits.: den serg.-majoor A. H. Planten, van het 1ste bataillon jagers, en de sergeanten P. A. J. Gosenson, van de 7de, en A. A. E. H. Bachman en J. Hoffman, beiden van de 9de afdeeling infanterie.

Bij de 32de afdeeling infanterie:

Tot kaps.: de 1ste luits. J. Crevecoeur, van de 5de afdeeling infanterie, en J. P. van Buren, van de afdeeling.

Tot 1ste luits.: de 2de luits. J. J. Langguth, van de 2de afdeeling; F. H. Tindal, van de 9de, en J. P. van Doelen, van de 10de afdeeling inf.; J. A. Hultman, van de 2de afdeeling en J. Toewater, van de 17de afdeeling infanterie.

Tot 2de luits.: den kadet-serg. K. P. A. Hofmann, van de 2de afdeeling; den serg.-majoor D. Molenaar, van het 2de bataillon jagers; de sergeanten P. Prinsen en J. B. Baenen; de eerstgenoemde van de 17de en laatstgemelde van de 18de afdeeling inf.; mitsgaders den fourrier F. T. H. Campbell, van de 7de afdeeling inf.

Bij de 33de afdeeling Infanterie:

Tot kaps.: de 1ste luitenant-adjudanten A. C. Reijers, van de 5de afdeeling inf. en R. H. Kooij, van de 2de afdeeling; alsmede de 1ste luits. J. R. B. Veeren, van de 2de afdeeling en A. de Neve van de 2de afdeeling inf.

Tot 1ste luits.: de 2de luits. A. J. van Schermbek, van de 5de en C. J. VV. van Engels, van de 7de afdeeling inf.; J. E. Gillet, van de 2de afdeeling; F. G. Kars en L. C. Bodmer, beiden van de 5de afdeeling inf.; alsmede P. C. de Leeuw van Coolwijk van de 2de afdeeling.

Tot 2de luits.: de sergeanten M. van Suchtelen en G. von Fürstenrecht, beiden van de 2de afdeeling grenad.; T. F. J. Veeren, van de 2de afdeeling inf., en F. Pompe van Meerdervoort, van het 4de bat. art. nat. mil.; mitsgaders de serg.-majors G. J. Haak, van de 7de, H. van Slooten, van de 14de en F. J. Wiesner, van de 17de afdeeling inf.

Bij de 34de afdeeling Infanterie:

Tot kaps.: de 1ste luits. P. Mattheijer, van de 9de en F. A. J. de Lompriet, van de 2de afdeeling inf., en L. Hartt van de 2de afdeeling grenad.

Tot 1sten luitenant-adjutant, den 2den luitenant-adjutant L. van Gorkum, van de 2de afdeeling.

Tot 1sten luitenant-kwartiermeester, den 2den luitenant-kwartiermeester J. C. Thiel, van de 2de afdeeling, met bepaling dat hij bij het departement van oorlog werkzaam zal blijven.

Tot 1ste luits.: de 2de luits. F. VV. Hirschman, van de 2de afdeeling; VV. van den Burg, van de 18de afdeeling inf. J. A. Freund, van de 2de afdeeling; L. F. Ulderink, van de 8ste en G. F. J. Buff, van de 12de afdeeling inf.; B. L. Rappard, van de 2de afdeeling; G. J. van Hoogenhuize, van de 13de afdeeling inf. en N. G. Lotchijs, van de 2de afdeeling.

Tot 2de luits.: de sergeanten J. E. H. Libourel, van de 2de afdeeling; G. van Leeuwen, van de 9de, K. J. Hegglin, van de 12de afdeeling.

mitsgaders de sergeanten-majours J. R. Schneider, van de 2de, D. J. van Rietschoten Hagens en J. Ekkart, beiden van de 9de afdeeling infanterie.

Bij de 37de afdeeling Infanterie:

Tot kaps.: de 1ste luits. C. P. S. van Vrijbergen van der Does, van het algemeen depot der landmagt n°. 33 en H. Jalink, van de 8ste afdeeling infanterie.

Tot 1ste luits.: de 2de luits. R. J. van Dinter, A. H. Adams, G. J. Raebel en D. J. Yzerman, respectielijk van de afdeeling.

Tot 2de luits. de sergeanten-majours W. Nieborg, van de 2de en P. F. Pijzel en J. Brands, beiden van de 9de, mitsgaders de sergeanten P. Jansen van de 12de en G. J. J. Frackers, van de 18de afd. inf. en H. de Jongh, van het algemeen depot der landmagt n°. 33.

Bij de 38de afdeeling Infanterie:

Tot kaps.: de 1ste luits. F. Kroese, van de afd.; H. van Karnebeek, van de 14de, en B. W. Hartt, van de 12de afd. inf.

Tot 1ste luits.: de 2de luits. J. Dominicus en S. H. Orobio de Castro, beiden van de afdeeling.

Tot 2de luits.: den sergeant-majoor J. J. F. Eras, van de 2de, de sergeanten W. F. Engelbert van Bevervoorden en J. W. Washington, beiden van de 9de, C. G. Roorda, H. Altink en H. G. P. Orlop, respectielijk van de 14de afd. inf., en A. H. Theunissen, van het algemeen depot der landmagt n°. 33, mitsgaders den kadet-sergeant-titulair H. A. Schepman, insgelijks van laatstgemeld depot.

Bij het algemeen depot der Landmagt n°. 33:

Tot kaps.: de 1ste luits. J. C. Bachnitzer en J. J. Fischer, beiden van het depot.

Tot 1ste luits.: de 2de luits. A. S. Willebrands, van de 7de, J. H. Boombbergen, van de 14de, J. A. A. Boon, van de 18de, J. G. Dusser de Barenne, van de 9de en G. C. W. Reiche, van de 12de afd. inf.; B. C. Winckel, van het depot en P. J. Bernard, bestemd voor de dienst in de Oost-Indie en tijdelijk dienende bij voorschreven depot.

Tot 2de luits.: de sergeanten-majours J. C. Meister, van het algemeen depot der landmagt n°. 33; A. Smits en G. F. Runczell, beiden van de 5de afd.; J. H. Turr, van de 13de, G. Rijnders, van de 14de en W. Fliers van de 18de, mitsgaders de sergeanten B. Camerlink, van de 7de, Y. de Vries, van de 9de en N. B. van Slangenburgh, van de 12de afd. infanterie.

Bij het korps Mineurs en Sappeurs:

Tot 1sten luitenant-kwartiermeester, den 2den luitenant-kwartiermeester W. P. J. Knibbeler, van het korps.

2°. Het twee derde van het activiteits-traktem. toegestaan aan: Den majoor J. J. Kern, van de 5de afd. inf. en den kapitein T. Laasman, van de 2de afdeeling van het wapen.

3°. Het traktement van non-activiteit verleend aan:

De kapiteins H. J. Testas, L. G. de Hartitzsch en A. A. Veenhuijzen, respectielijk van de 9de, 13de en 17de afdeelingen infanterie; mitsgaders aan den 1sten luitenant A. C. Mijndard, van de 9de afdeeling infanterie.

4°. Almede op non-activiteits-traktement gesteld, in afwachting dat hun pensioen zal worden verleend:

De kapiteins; J. H. de Saive, van de 8ste, H. P. von Schmidt, van de 9de, W. F. van Heemskerck, van de 13de en J. Schimpf, van de 14de afdeeling infanterie, mitsgaders aan de 1ste luitnants W. C. van Altena, van de 9de, E. C. C. E. Perin, van de 14de en S. van Tuyl, van de 17de afdeeling infanterie.

4°. Overgeplaatst:

Bij het depot der landmagt, in zijnen tegenwoordigen rang en ancienniteit, den 2den luitenant A. J. Schreiner, van het leger in Oost-Indie, en tijdelijk hier te lande dienende.

5°. Den kapitein T. Ongerboer, adjudant bij de 2de afdeeling infanterie, uit deze laatste betrekking eervol ontslagen, met bepaling dat gemelde kapitein, als zoodanig, bij eene der kompagnien van voormelde afdeeling zal worden ingedeeld.

Verscheidenheden.

ZONDERLINGE WET TEGEN HET TWEEGEVECHT.

Volgens eene wet in Mexico is hij, die in een tweegevecht zijne partij gedood heeft, verplicht al de schulden van den gevallene te betalen. — Er zoude, vooral bij de altijd nog heerschende denkbeelden over het tweegevecht, omtrent het billijke of onbillijke dezer verordening menig gevoelen te opperen zijn; doch dit is onzes inziens zeker, dat het aannemen eener zoodanige wet in Europa, het aantal tweegevechten althans niet vermeerderen zoude.

STRIJKKRACHTEN VAN OOSTENRIJK.

Infanterie.

30 bataillons grenadiers, elk van 800 man . . .	24,000.
64 regimenten, elk van 3 bataillons van 800 man	153,600.
17 idem (Barmat.) 3 idem van 800 man	40,800.
8 bataillons jagers (tirailleurs) van 800 man . . .	6,400.
	<hr/>
	totaal . . . . .
	224,800.
5 regimenten artillerie en genie	20,000.

Kavallerie.

12 regimenten hussaren, elk sterk 800 man	9,600.
8 idem kurassiers ——— 800 —	6,400
8 idem dragonders ——— 800 —	6,400
4 idem uhlanen ——— 800 —	3,200
	<hr/>
	te zamen . . . . .
	270,400.

Van deze serkte zijn er thans 100,000 in Italie gestationneerd; 10,000 in Hongarijën, en aan de Turksche grenzen; — het overige gedeelte bevindt zich in de Duitsche staten. In elk gewest (provincie) staan de regimenten onder de bevelen van eenen algemeen bevelhebber, welke aan den hof-krijgsraad verantwoording doet.

In tijd van oorlog wordt bij deze sterkte nog gevoegd de *landwehr*, te zamen 120,000 man, welke voor dien tijd, als geregelde soldaten dienen, als ook de Hongaarsche *oproeping*, welke ongeveer 50,000 bedraagt.

Zoo als boven is opgegeven, is het leger in tijd van vrede 270,000 man sterk; welk getal echter, zonder veel moeite, bij de minste daartoe aanleiding gevende oorzaak, tot 650,000 man kan gebracht worden. Deze troepen worden door middel eener gedwongene uitschrijving (conscriptie) in de Poolsche, Italiaansche en Duitsche gewesten voltallig gehouden. De tijd van dienst is 14 jaren, na verloop van welken tijd, elk soldaat in de *landwehr* overgaat. Hongarijën is door deszelfs grondwetten van dezen algemeenen regel verschoond. De Hongaarsche regimenten vormen zich door vrijwillige dienstneming voor levenslang.

De soldij van den infanterist bedraagt vier fransche stuivers, waarvan nog dagelijks wordt afgetrokken, de prijs van een half pond vleesch en al het overige, dat hem geleverd wordt. De grenadiers, kavalleristen en kanonniërs, ontvangen 6 fransche stuivers als soldij.

De regimenten vormen zich in drie gelederen, naar de grootte, de beste schutters, vormen een soort van achterhoede; dezelve zijn afgedeeld in divisien of *zugen*. De indeeling van het bataillon is met die van de regimenten verschillend. Eén kapitein en één luitenant staan in het eerste gelid, de overige officieren zijn in de opvolgende gelederen; zoodat elke *zug* ter rechter en linkerzijde door een rot officieren, sergeanten en korporaals gedekt is, op welke vleugels zij zich ook blijven ophouden. Elke kompagnie is verdeeld in vier *zugen*.

Tractementen in de maand.

Vaandrig	52 francs, 40 C.
2de Luitenant	59 — 60 —
1ste —————	71 — 50 —
2de kapitein	89 — 40 —
1ste —————	185 — 60 —
Majoor	250 —
Luitenant-Kolonel	375 —
Kolonel	750 —
Luitenant-Generaal	20,000 — in het jaar.
Generaal	25,000 — ”
Maarschalk	40,000 — ”

De Officiëren der staven hebben, van den rang van Majoor af gerekend, recht op paarden; het aantal derzelve bepaalt zich naar de rangen.

De regering betaalt aan de Officiëren de helft van den prijs hunner logementen; hunne rations worden hun voor dezelfde taks geleverd. In de schouwburgen betalen zij een derde van den toegangsprijs, waarbij men nog moet voegen de brandstof en een half brood, welke de regering hun toekent.

Wat de bouw der soldaten aangaat, deze is over het algemeen schoon en sterk; vooral die der Hongaarsche grenadiers regimenten. De kavallerie is zeer goed afgerigt, de artillerie niet minder; de oude snit der montering en de keuze der kleuren en stoffen, geven aan de Oostenrijksche troepen echter een zeer onbevallig aanzien.

(*Monthlij Magazine.*)

STERKTE EN ZAMENSTELLING VAN HET SAKSISCHE LEGER.

- 15 Generaals in active dienst;
- 83 Hoofdofficieren idem;
- 6 Generaals ter beschikking;
- 12 Hoofdofficieren idem;
- 2½ brigade *infanterie*; waarvan de 1e brigade is zamengesteld uit één regiment koninklijke wachten (*gardes*), waarvan de koning kommandant is, en uit één linie-regiment. De 2e brigade wordt door het 2de en 3e regiment *infanterie* van linie gevormd; de ½ brigade is zamengesteld uit 3 bataillons *tirailleurs*. De geheele sterkte der *infanterie* bedraagt 9530 man. Hierbij moet echter nog gerekend worden het bataillon *garnizoens-soldaten* (in Koenigstein) van 173 man, en eene straf-kompagnie.
- 3 regimenten *kavallerie*; waarvan het eerste voor koninklijke wachten (*gardes*) bestemd is. Deze drie regimenten zijn sterk 1,966 man en 1,766 paarden.

Artillerie; bestaande uit één regiment *artillerie* te voet, eene brigade rijdende *artillerie* en één bataillon *treinsoldaten*, te zamen sterk 1,240 man en 227 paarden.

Het koninklijke korps van 173 kadetten;
14 *Élèves* der *artillerie*;
het korps genie, sterk 146 officieren en manschappen;
het personeel van het arsenaal, sterk 131 personen.

HET TURKSCH LEGER.

In 1828 dacht men algemeen, dat de Turksche legermagt te groot was opgegeven. Men had destijds die berigten voornamelijk van reizigers, en het is bekend, dat derzelve opgaven van de zijde der naauwkeurigheid, wel eens wat te wenschen overlieten.

Bij het openen van den laatsten veldtocht der Russen tegen Turkije beweerde men, dat de Porte niet meer dan 40,000 man bijeen konde brengen. — De gebeurtenissen hebben intusschen de grootheid harer magt bewezen. De *Balkan* en de forten van den *Donau* werden door 120,000 strijders verdedigd. Te *Adrianopol* bevonden zich 100,000 man en nagenoeg een gelijk getal te *Konstantinopel*.

Men kan daaruit met eenige zekerheid opmaken, dat Turkije zeer gemakkelijk een leger van 300,000 man op de been kan brengen, zonder de contingenten zijner groote Vazallen te rekenen. Onder deze laatste kan alléén de Pacha van *Salonika* 30,000 Albanezen leveren.

LEGER- (VREEMDE) BERIGTEN.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

WASHINGTON, 14 April.

De Secretaris-Generaal van het ministerie van oorlog, heeft bij bevelschrift dato 8 Januarij 1832, eene commissie benoemd, bestaande uit de Generaals *Macomb* en *Scott*, den Inspecteur-Generaal *Mool* en de Kolonels *Eustis* en *Bowford*, met den last aan dat departement voor te slaan: een doelmatig en gelijkvormig stelsel in de werkzaamheden van het *artillerie* departement, en een aan te nemen stelsel van geschut, affuitage, en voorraadbehoefden.

TURKIJ E.

KONSTANTINOPOL, 24 April.

De Sultan heeft de Kolonels *Dilarer Bey*, *Skender Bey* en *Bekir Bey* met den Pacha-titel tot Brigade-Generaals benoemd. Als de beide laatstgenoemde Pachas tot het gehoor bij den Sultan werden toegelaten, sprak Hoogstdezelve hen in de volgende bewoordingen aan: » Het nut dat de krijgswetenschappen aan mijne volken zal aanbrengen, is aan geen twijfel meer onderworpen. Door de vorming en vruchten, welke de beoefening dezer wetenschappen voortbrengen, is de soldatenstand de edelste en geachtste van alle standen geworden! Ik heb nimmer gearzeld, degenen te beloonen, welke zich op deze loopbaan, door persoonlijke verdiensten, deden kennen. Ik kende ul. ijver, moed en kunde, aan ul. zelve hebt gij alleen de eer te danken, waartoe gijl. thans verheven wordt. Vergeet de pligten niet, welke dezen nieuwen rang u opleggen; vereenigt alle uwe denkbeelden in één eenig,

die des roems, en in den naam, die gij. u onder de uwen verwerven moet. Derhalve moet het slagveld ul. lust en leven zijn; en ik vorder van ul., dat gij, na de vermoënissen des daags, de uren van rust, aan de verschillende studien in de taktiek en strategie zult wijden. Leert onophoudelijk, dan zal uwl. liefde en trouw jegens mijn persoon eene verhoogde waarde verkrijgen. Denkt altijd, dat krijgstuicht het punt der eenheid en orde is, en dat alleen in orde de ware kracht ligt. De grond van alle krijgsgeluk is in de gehoorzaamheid opgesloten, en hij die dit slechts hartgrondig wenscht, blijft van dit geluk nimmer verre verwijderd (??). De zege is de belooning, welke voorzorg, standvastigheid en volharding uitfeelen. De roem eens officiers, eene belooning, die hij wenschen kan, beruste alleen op zijnen degen, zoo als die des soldaats op de punt zijner bajonet te zoeken is. Prent deze woorden diep in ul. harten, en mijne toegenegenheid zal ul. evenmin ontgaan, als allen, die zich rustloos beijeren, om eene eervolle plaats onder de dapperen mijner legers te bekleeden." Na deze toespraak reikte de Sultan den beiden Pacha's de kenteekenen van hunnen nieuwen rang toe.

— De in de grootheerlijke wapenfabriek aangestelde Directeur (Bagdassar), die de vervaardiging en samenstelling der stoomwerktuigen bestudeerd heeft, heeft tans aldaar een werktuig van zijne vinding ingevoerd, hetwelk met veel gevolg wordt aangewend, bij de vervaardiging der bajonetten.

— De *Moniteur Ottoman* van 21 April bevat een bevel van den Sultan, wegens de behandeling der krijgsvangenen. Daarbij wordt bevolen, dat alle gemaakte of nog te maken krijgsvangenen voortaan met menscheijkheid zouden behandeld, de gewonden verpleegd, van alles voorzien, en de gesneuvelden met ver schuldigde achtung zouden begraven worden.

BELGIE.

Brussel, 8 Junij.

Het personeel onzer artillerie is als volgt ingedeeld:

H. F. F. de Liem, Inspecteur Generaal.

M. E. Lefèvre, 2e kapitein, geattacheerd aan de algemeene inspectie der artillerie.

A. F. J. Donny, idem.

Artillerie directie.

C. A. Hebbelinck, Luitenant Kolonel, } *F. U. Criel*, tweede }
directeur der eerste artillerie directie } luitenant adjudant.
te Gent. }

P. U. S. N. Fesch, Luitenant Kolo- } *J. J. Godelot*, tweede }
nel, directeur van de tweede artillerie } luitenant adjudant.
directie te Bergen. }

F. L. J. Winsinger, Major, directeur } *H. D. Godlot*, tweede }
der derde artillerie directie te Brussel. } luitenant adjudant.

Constructie magazijn te Antwerpen.

F. J. Descourville, Luit. Kol. Directeur }
F. H. Descourville, eerste Luitenant. } Geattacheerd bij de con-
C. Descourville, tweede idem. } structie magazijnen.

A. F. J. Hoest, idem, te Luik.

Kanon-Gisterij te Luik.

J. F. Renault, Luitenant Kolonel Directeur.

C. D. L. Fredericks, Kapitein Onder-Directeur.

J. A. Borrekens, tweede Luitenant.

Inspectie der wapenen.

A. A. F. Wittert, Major Inspecteur.

Moreau, Kapitein.

Artillerie Kommandanten.

P. J. W. Maes, Luitenant Kolonel, te Antwerpen.

J. de Isser, Major, te Gent.

Luitenants Kolonels.

F. J. Malfait, Kommandant der kompagnien artillerie militie te Yperen.

N. J. van Damme, idem te Luik.

L. F. van Mons, Chef van de derde afdeeling bij het ministerie van oorlog.

P. D. Dupont, Kommandant der veld-artillerie.

Majors.

F. Dutilleul, bij de veld-artillerie.

H. Kessels, bij de veld-artillerie.

N. Z. de Villers du Fourneau, van de veld-artillerie.

F. A. Rahier, idem.

Kapiteins Kommandanten.

Frisson, bij de militie-artillerie te Yperen.

E. de Villers, artillerie garnizoens-kompagnie te Charleroj.

F. E. F. van Krippeldorf, bij de militie-artillerie te Luik.

A. E. Fontaine, bij de V. A.

H. F. J. Timmerhans, M. A. te Luik.

L. Riguno, V. A.

P. T. Lauwérijns, idem.

M. H. de Niculant, M. A. te Namen.

A. Verspeijk, V. A.

L. B. Dupont, V. A.

J. J. J. van Cuimbeke, M. A. te Yperen.

G. de St. Charles, V. A.

A. F. Gantois, idem.

P. F. L. J. R. de Bounam de Rijckholt, V. A.

C. le Cocq, idem.

F. Boizart, idem.

Kapiteins der tweede klasse.

F. P. V. Pirson, V. A.

A. M. Eenens, M. A. te Namen.

F. J. Dufossé, V. A.

F. de Cricen, M. A. te Yperen.

E. Baijet, M. A. te Luik.

A. Soudain de Niederwerth, M. A. te Yperen.

L. C. G. S. Delobel, M. A. te Luik.

P. S. Cabaret, idem.

A. T. J. Folio, idem.

L. S. van de Castello, idem te Namen.

J. F. Fournij, V. A.

Vervolgens zijn er nog 18 eerste en 81 tweede Luitenants bij de artillerie ingedeeld. De artillerie transportreijn staat onder de bevelen van den Major *F. Servrancks*, welke onder zich lief. 3 tweede Kapiteins, 3 eerste en 6 tweede Luitenants.